

Gemeente Groei Groep-gespreksstof
ACHTERGRONDEN

Over de grens met Paulus

16 thema's voor het geloofsgesprek

Over de grens met Paulus

Gemeente Groei Groep / Achtergronden
16 thema's voor het geloofsgesprek
om leerling van Jezus te zijn in de kracht van Gods Geest

© Uitgegeven door het Evangelisch Werkverband en
de Internationale Bijbelbond
1e druk 2014

ISBN: 978-90-323-0028-9

Schrijvers: Ds. Taco Koster
Ds. Harald Overeem
Ds. Peter Smilde
Ds. Bertine van de Weg
Anneke Zondag BA
Hans Maat en Hester Klein
Eindredactie:
Ontwerp en vormgeving: StudioFrisk.nl * Wendy de Kruijff

De bijbelteksten in deze uitgave zijn (tenzij anders vermeld) ontleend aan
De Nieuwe Bijbelvertaling © Nederlands Bijbelgenootschap 2004/2007.

De gezangen en liederen in deze uitgave zijn ontleend aan:

- het Liedboek voor de Kerken (LvdK), © Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied, 1973
- het Nieuwe Liedboek (HNL), © Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied, 2013; BV Liedboek 2013
- de Evangelische Liedbundel (ELB), © Stichting Evangelisch Werkverband
- de bundel Opwekkingsliederen (Opw), © Opwekking

Stichting Evangelisch Werkverband

Eendrachtstraat 29a
3784 KA Terschuur
www.ewv.nl

Internationale Bijbelbond

Postbus 91
3958 ZV Amerongen
www.ibb.nu

België: Chaussée de Jette 446/02
1090 Brussel
www.bijbelbond.be

Inhoudsopgave

Voorwoord bij de Achtergronden	4
Aandachtspunten voor de gespreksleider	6
0. Kennismakingsbijeenkomst	10
(I) Van vervolger tot volgeling	13
1. Paulus de vervolger	14
2. Paulus ziet het licht!	21
3. Ontdek waar God aan het werk is en doe mee!	28
4. Do Event	35
(II) Paulus' eerste reis	36
5. Uitgezonden	37
6. (G)een goed verstaander	43
7. Topoverleg	48
8. Do Event	53
(III) Paulus' tweede reis	54
9. Herrie in de kerk	55
10. Money, money, money	61
11. Prison break	68
12. Do Event	73
(IV) Paulus' derde reis, Rome	74
13. Godin slaat terug	75
14. Paulus neemt afscheid	81
15. Paulus in Rome	87
16. Do Event	94
Het Evangelisch Werkverband	96
Internationale Bijbelbond	101

Voorwoord

Voor je ligt het nieuwe achtergrondenboekje, dat speciaal geschreven is voor gespreksleiders van Gemeente Groei Groepen (GGG's). Het geeft achtergronden en aanwijzingen bij het deelnemersboekje met de titel 'Over de grens met Paulus'.

Gespreksleiders spelen een belangrijke rol in een Gemeente Groei Groep. Ze spelen geen overheersende rol in de GGG, maar door op een vriendelijke manier aanwezig te zijn scheppen ze een gastvrije en veilige sfeer. Ook durven ze de groep mee te nemen, stap voor stap, door de avond, zodat het groeiproces kan plaatsvinden.

Daarom willen wij er alles aan doen om jou als gespreksleider te ondersteunen met tips, achtergrondinformatie en bemoediging. Dit boekje is niet bedoeld om antwoord te geven op alle vragen, maar om je richting te geven: waar gaat het om en waar willen we heen?

Niet in dit boekje, maar in het deelnemersboekje vind je de inleidende hoofdstukken die belangrijk zijn om te lezen.

Daarin komen de volgende zaken aan de orde:

- In het voorwoord vind je een karakteristiek van het nieuwe materiaal en een korte inleiding over Paulus en de verhalen die we gaan lezen.
- De visie van de Gemeente Groei Groep vind je in het hoofdstuk: Kleine groepen, grote kansen.
- Er zijn twee hoofdstukjes die over de nieuwe onderdelen gaan en die we dit jaar introduceren, namelijk Stille tijd en Do Events.
- Oud en vertrouwd zijn 'de spelregels voor het groepsgesprek', maar ze zijn iets ingekort.
- Ten slotte een hoofdstuk over triades.

Lees deze hoofdstukken nauwkeurig door en probeer ze je eigen te maken. Dit helpt je om je visie scherp te hebben en steeds voor ogen te houden waar we mee bezig zijn.

Het zal je opvallen dat in het hoofdstuk over de visie nadrukkelijker dan voorheen wordt gesproken over discipelschap. Discipelschap vormt namelijk de overkoepelende visie van waaruit het Evangelisch Werkverband opereert en de groep tot zijn recht zal komen.

In deze uitdagende visie passen ook de nieuwe onderdelen: Stille Tijd en de Do Events. We verwachten dat dit een nieuwe impuls zal geven aan de groep, zowel in de diepte als in de breedte. Geef het een kans, ook als je er misschien niet direct raad mee weet. Maar ook: vul het zo in dat je er zelf enthousiast van wordt. Realiseer je dat er in de programma's altijd ruimte aanwezig is voor een eigen invulling.

Tip: lees als voorbereiding op het nieuwe seizoen het bijbelboek Handelingen voor jezelf. Of in ieder geval de bijbelgedeelten die we zullen bespreken. Je zult merken dat het je enthousiasme aanwakkert en dat je door Paulus (en door de Geest) meegenomen wordt, over grenzen heen.

Namens de landelijke werkgroep wens ik je Gods zegen toe.

Hans Maat
Directeur Evangelisch Werkverband

Aandachtspunten voor de gespreksleider

Hier volgen een aantal belangrijke aandachtspunten voor jou als gespreksleider. Ze zullen je helpen om de Gemeente Groei Groep goed te begeleiden.

1. Datum plannen en afmelden

Gemeente Groei Groepen komen in principe elke 14 dagen bijeen. De eerste groepsavond is meestal vlak na de toerustingsavond. Zoek zoveel mogelijk naar een vaste avond waarop iedereen kan. Wees ook bereid om tijd vrij te maken. Als deelnemers onverwachts niet kunnen komen, laten ze zich dan even afmelden bij het gastgezin. Dit in verband met koffie zetten en stoelen klaarzetten.

2. Voorbereiding

Het is belangrijk om de avond samen voor te bereiden met je assistent-gespreksleider. Twee aan twee sta je zo veel sterker. Neem de vragen door. Laat tot je door-dringen waar de focus ligt. Spreek af wie wat doet. Bid voor je groep, laat je leiden door de Geest.

3. Let op de tijd

Let erop dat de avonden qua tijd niet uit de hand lopen. Het beste is om 19.45 uur de koffie/thee klaar te zetten en tijd te nemen voor ontmoeting en uitwisseling.

Begin dan niet veel later dan 20.00 uur. Tussendoor kan er een korte pauze genomen worden. Sluit uiterlijk 21.45 uur het onderwerp af. Dan kan wie naar huis wil naar huis en is er eventueel nog even tijd om gezellig een glaasje drinken als men dat wil. Er zijn ook groepen die overdag samenkomen, uiteraard pas je de tijden dan aan.

4. Het programma is een handreiking

Het gaat er niet om dat je alle teksten met elkaar besproken hebt. Het gaat om een goed gesprek met elkaar rondom de Bijbel. Laat het programma daaraan dienstbaar zijn en niet andersom. Het is goed om met elkaar te bespreken op welke aspecten van de programma's we de nadruk willen leggen. Het O-programma helpt je om een goede start te maken.

* Sommige suggesties zijn gemarkeerd met een sterretje. Dit zijn keuzeonderdelen en kunnen - indien gewenst - weggelaten worden.

5. Actief luisteren

Actief luisteren is je in de ander verplaatsen. Je probeert verhelderingsvragen te stellen zodat de ander de gelegenheid krijgt meer te vertellen. Wanneer dit actief luisteren in praktijk gebracht wordt, kan dit stimulerend werken met betrekking tot de openheid van de groep.

6. Wees zuinig op elkaar

Ga zorgvuldig met elkaars gevoelens om. Probeer niemand te kwetsen en laat ieder tot zijn recht komen. Hiermee verbonden is de afspraak dat we niet praten over wat ons in de groep in vertrouwen is verteld. Juist de veiligheid binnen de groep maakt het mogelijk je hart te luchten en elkaars vertrouwen te winnen.

7. Gebed

Bidden in een groep is een avontuur op zich. We mogen elkaar aanmoedigen vrijmoedigheid te hebben in het gebed. Je kunt afspreken om het begin van de avond om de beurt te openen, wel op vrijwillige basis. Dat kan met het (samen) zingen van een lied en met een gebed. Aan het eind van de avond is het goed om de vraag te stellen: waar kunnen we voor danken of voor bidden? Houd hierbij wel rekening met de 'zoekers' en de mensen die wellicht niet bekend zijn met gebed/aanbidding. Hoe komt dit over op hen? Kunnen we misschien beter op een ander tijdstip voor de bijeenkomst bidden?

8. Leef met elkaar mee

Zowel bij vreugde als bij ziekte en/of verdriet is het goed de groep te betrekken. Een kaartje of een bloemetje kan zoveel betekenen. Indien iemand zonder afmelding afwezig is, is een telefoontje een gepaste vorm van belangstelling. Het is toch fijn om te weten dat je gemist bent. Nodig elkaar ook op andere momenten eens uit voor een bakje koffie, dat verstevigt de onderlinge band met elkaar. Ook kan het meewerken om de groepsgroep een keer te beginnen met een gezamenlijke maaltijd. Samen eten is een mooi instrument en een bijbels gegeven om mensen aan elkaar te verbinden.

9. Uitdaging

Wees steeds weer biddend bezig met de vraag: wie zou ik kunnen uitnodigen voor onze groep? Wanneer wij enthousiast zijn, mogen we dat best uitdragen! De Gemeente Groei Groep is heel geschikt om mensen iets te laten proeven van christelijke gemeenschap en op een ontspannen manier met de Bijbel bezig zijn.

10. Spelregels

In het materiaal voor de deelnemers vind je de spelregels voor het gesprek in de groepsgroep. Het is goed om die op de eerste avond samen door te nemen. Het kan in een later stadium iets zijn waar je naar kunt verwijzen als dat nodig

is. Ook kan het goed zijn midden in het seizoen terug te kijken: wat gaat goed en wat kan beter?

11. Vermenigvuldiging

Gemeente Groei Groepen hebben de grootste impact als ze onderdeel uitmaken van het beleid van een kerkenraad. Het gaat dan niet om een of twee groepen die draaien voor wie daar behoefte aan heeft, maar om het beleid dat de gemeente wordt gebouwd met behulp van kleine groepen. Dit wordt 'celgroepstructuur' genoemd (zie ook de inleiding en het boek: Kleine groepen, grote kansen)

Om een groot aantal groepen te krijgen is het van belang de groep te durven splitsen als ze groter wordt dan vijftien deelnemers. Een andere mogelijkheid: vanuit een bestaande GGG kunnen enkele deelnemers worden 'uitgezegend' om met elkaar een nieuwe groep te starten. Zo zijn er gemeenten met tientallen GGG's. Wie durft? Ook kan er 'metaalmoetheid' optreden als groepen niet groeien en in dezelfde samenstelling jaren doorgaan. De leden van de groep gaan te lang door zonder nieuwe deelnemers en raken wat uitgepraat.

Nieuwe mensen kunnen zorgen voor nieuwe inzichten! Laten we visie en geloof krijgen en anderen actief gaan uitnodigen.

12. Toerusting

Het is goed als er voor de plaatselijke gastgezinnen en gespreksleiderstoerusting is vanuit de plaatselijke gemeente. In de meest ideale situatie kan de eigen predikant deze toerusting (eenmaal per maand) zelf verzorgen. Op deze manier heeft hij direct contact met de groepen en ziet hij zelf welke impact deze groepen hebben op de levens van mensen.

13. Trainingsaanbod

Voor de toeruster of predikant is er de mogelijkheid om op regionaal niveau zelf toerusting en training te ontvangen. Hiervoor is een netwerk van toerusters beschikbaar vanuit het Evangelisch Werkverband. Ook is het mogelijk om bij het opzetten van een netwerk van kleine kringen advies en hulp te krijgen van het EW, bijvoorbeeld door middel van visieavonden, gesprekken met de kerkenraad, enzovoorts. Bel of mail naar het EW voor meer informatie of voor het plannen een instructieavond voor jouw groeigroepleiders.

Voor afnemers van het GGG-materiaal zijn modules beschikbaar via de website www.ewv.nl. Je kunt de volgende lessen aanvragen en samen doen:

- Module 1** Waarnemen en interpreteren
- Module 2** Lichaamstaal, non-verbale communicatie
- Module 3** Luistergedrag
- Module 4** Samenvatten
- Module 5** Vragen stellen
- Module 6** Concretiseren
- Module 7** Meninge
- Module 8** Gevoelens
- Module 9** Feedback geven
- Module 10** Assertief handelen

14. Bijbel en bundels

In het materiaal wordt de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV) als standaardvertaling aangehouden in nummering van verzen, citaten, etc. Voor de liedsuggesties wordt gebruik gemaakt van de Evangelische Liedbundel (ELB), een uitgave van het Evangelisch Werkverband. Verder wordt er verwezen naar liederen uit het Liedboek van de Kerken (LvdK), Het Nieuwe Liedboek, Zingen en bidden in huis en kerk (HNL) en de bundel Opwekking (Opw).

0. Kennismakingsbijeenkomst

Een nieuw seizoen vol nieuwe kansen

De start van een nieuw seizoen is het beste moment om nieuwe mensen uit te nodigen om deel te nemen aan de Gemeente Groei Groep. Denk er dus goed over na hoe je dat het best kunt doen. Dit kan bijvoorbeeld door de uitnodigingskaarten te bestellen die bij dit materiaal horen. Deze kaarten kun je aan de groepsleden geven om vrienden of kennissen mee uit te nodigen.

Als de groep het afgelopen seizoen meer dan tien deelnemers had, is het goed om bij de start met twee groepen te beginnen. De vraag is dan: wie van de oude groep wil gastvrijheid verlenen en wie wil richting geven aan de onderlinge gesprekken? Deel mensen niet 'verplicht' in bij een bepaalde kring, maar werk vanuit de visie: wie kan ik benaderen uit de groep om zelf van start te gaan met een nieuwe groep? En welke groepsleden willen met dat echtpaar of die persoon mee om te helpen bij de opbouw van de nieuwe kring? Doordat ook de oude kring hierdoor kleiner is geworden ligt er voor iedereen een uitdaging om nieuwe mensen uit te nodigen deel te gaan nemen.

Ontvangst

Het gastgezin waar de bijeenkomst gehouden wordt, ontvangt de mensen. De andere leden van de GGG zorgen voor koffie, thee, e.d. en maken kennis met nieuwe mensen. Een ontspannen sfeer is heel belangrijk. Vermijd daarom vragen als: 'Gaat u ook bij ons naar de kerk?' We willen deze bijeenkomst juist de nieuwe bezoekers alle ruimte geven.

Ontmoeting

We staan op de rand van een nieuw seizoen, ook voor de Gemeente Groei Groepen. Sommigen van ons kennen elkaar al, anderen zijn nieuw.

Laten we beginnen met een kennismakingsspel. Je hoeft je voor dit spel niet voor te bereiden, want iedereen is wel in het bezit van een bos sleutels. Laat ieder iets vertellen over zichzelf naar aanleiding van de verschillende sleutels. Het is een ontspannen manier van kennismaking en zal zeker hilarische momenten opleveren. Begin bij jezelf.

Lied & gebed

Als er mensen zijn die je niet kent is het van belang om 'rustig' van start te gaan. Kennen ze bijvoorbeeld de liederen die je zou willen zingen? Er is niets vervelender dan ergens nieuw binnenkomen en opeens worden er liedjes gezongen die jij niet kent! Let hier ook op bij het gebed. Leg uit wat je gaat doen en wat dat betekent en open zeker de eerste keer niet met een groepsgebed. Dit kan erg oncomfortabel zijn voor nieuwelingen in de groep.

ELB 382 of 388 passen goed bij het thema *Over de grens met Paulus*.

Introductie van de Gemeente Groei Groepen

Het is goed als iemand vertelt over de plaats van de GGG in de gemeente en de bedoeling en opzet van de groep. We willen dit jaar op een gezamenlijke zoektocht gaan in de Bijbel en volgen daarin het spoor van Paulus. Hoe kwam hij op het spoor van Jezus terwijl hij eerst uiterst vijandig stond tegenover hem? En wat gebeurde er met hem toen hij leerling werd? We zullen ons spiegelen aan hem. Daarbij is geen enkele vraag gek of ongepast. We hoeven ons niet groter voor te doen dan we zijn. Als je iets niet weet, dan zeg je dat gewoon, helemaal goed!

Als introductie praten we over twee vragen:

- *Kijk eens naar de voorkant van dit boekje. Als jij de naam 'Paulus' hoort, wat voor beeld krijg je dan? En wat denk je bij: 'Leven in het Koninkrijk'?*
- *We begonnen met sleutels. Sleutels kunnen deuren openen. Welke 'deuren' hoop jij dat er in de GGG zullen opengaan? Waar zie je tegenop?*

Het is goed om de visie voor de Gemeente Groei Groepen scherp te stellen op de kennismakingsbijeenkomst, daarom is deze opgenomen in het deelnemersboekje onder het kopje *Kleine groepen, grote kansen*. Wat betekent het voor ons dat we willen groeien in geloof, gemeenschap en getuigenis? De gespreksleider kan kort door het hoofdstukje heen lezen en eventueel wat toelichten. Daarna is er de open vraag:

- *Wat spreekt jou het meest aan in de visie?*

De spelregels worden eveneens op deze manier bekeken. Zorg ervoor dat het geen wettisch verhaal wordt, maar maak duidelijk dat de kwaliteit van onze bijeenkomsten afhangt van onze gezamenlijke inzet. Ook hier kun je afronden met een open vraag:

- *Zijn er vragen of opmerkingen die je wilt delen over deze spelregels?*

Vergeet niet om ook voor jezelf de visie en aandachtspunten te bestuderen die voor in dit boekje beschreven worden!

Afronding

Je kunt afronden met een samenvatting van het besprokene en met een gebed. Dit was een startbijeenkomst, de volgende keer duiken we echt in het nieuwe materiaal!

Programma's 1-4

Van vervolger tot volgeling

Bijbelgedeelte: Handelingen 7-11

In de eerste vier bijeenkomsten maken we kennis met Paulus.

1. De eerste kennismaking met Paulus is niet aangenaam. Als radicale Farizeeër verzet Paulus zich heftig tegen de nog jonge beweging van Jezus en doet zelfs mee met een lynchpartij. Later zal Paulus zich diep schamen voor deze zwarte bladzijde in zijn leven. Hoe gaan wij om met donkere of zwarte bladzijden in ons leven?
2. Maar dan grijpt Jezus zelf in. Paulus ziet 'het licht' en wordt een volgeling van Jezus. Wat is dat eigenlijk: bekering?
3. Nadat Paulus zich een aantal jaren heeft teruggetrokken gebeurt er iets bijzonders in Antiochië. De deur van het evangelie gaat open naar de volken, de niet-Joden, en aan Paulus wordt gevraagd in actie te komen.
4. De vierde bijeenkomst is anders dan anders. We komen zelf in actie door middel van een Do Event. Meer daarover vind je in de inleiding van het deelnemersboek.